



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 6 JUNI 1969 54. ÅRGANG



Månedsskrift
for Soransk
Samfund



Højlund & Løgstrup

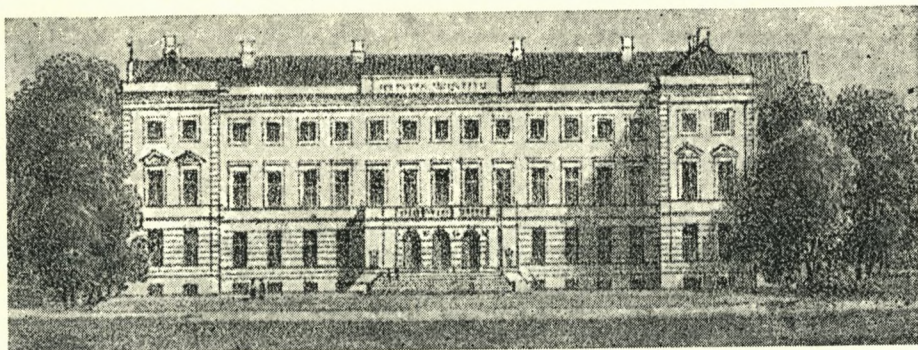
KONSULENTER FOR VIRKSOMHEDSLEDERE

Organisation - Markedsføring

Økonomi

HØJE GLADSAXE TORV 2, 2860 SØBORG

TELEFON (01) 69 36 83



Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLÅDET

JUNI

54. ÅRGANG

NUMMER 6

En prægtig gammel overlærer

R. E. Brincker.

For 38 år siden – den 6. april 1931 – afgik lektor C. J. C. Lauritzen ved døden, 76 år gammel efter 45 års lærergering. Selvom det ikke er noget »rundt« mindeår, og der i øvrigt ikke på anden måde er nogen ydre anledning til at mindes vor gamle lærer og ven, har redaktøren ytret ønske om, at jeg rister ham en minderune, før det måske bliver for sent.

Overlærer Lauritzen – det var titlen før lektor blev indført – var i lige høj grad drengenes lærer og ven. Når skoletiden var forbi, gik han ikke hjem for kun at syse med egne private interesser. – Frigjort for matematiktimernes snævre og kolde logik udfoldede han en menneskelig og varm interesse for drengene, som ægteparret Lauritzen

samlede i den hyggelige og rummelige bolig i Søgade til to så forskellige systemer som krigsspil og orkesterspil, det første som optakt til soldaterkorpset i sommerhalvåret, det andet som forberedelse til årets store koncert i Solennitetssalen. – En aften om ugen i vinterens løb samledes vi – ca. 15 »musikere« – til øvelse, i slutspurten under ledelse af Emil Jæhnigen, skolens populære musik- og sanglærer. – Det var klassisk musik, Mozart, Haydn, Gounod m. fl., men når den alvorlige del af aftenens øvelser var overstået, fik vi afløb for humøret ved at improvisere populære jyske »gammeldaws« dansemelodier, inden vi skulle til kaffebordet, som afslutning på aftenen. – Vi var alle »Dus« med Lauritzen. Det skete for-

øvrigt en aften ved kaffebordet. En eller anden lod falde en bemærkning om, at det egentlig var et stift stykke, at lærerne vedblev at titulere os »Du«, medens vi måtte vedblive at sige »De«. En anden bemærkede, at der selvfølgelig ikke var nogen lærer, der turde slække på dette forhold af frygt for at respekten ville gå fløjten. Lauritzen hævdede da sit lille glas og foreslog, at vi fra nu af var »Dus«, og sådan blev det, og end ikke en flig af vor respekt for ham gik fløjten. – Han var en personlighed. Når han, høj og bred iklædt diplommatfrakke og grå, stribede benklæder skred frem med sit venlige smil, var det virkelig sådan, at vi holdt af ham, mere i fuld tillid end af respekt, der jo ligesom indebærer et gran af frygt. –

Medens de andre lærere bar øgenavne, der mere eller mindre hentydede til en eller anden fysisk eller åndelig egenskab – ikke altid lige smigrende – var dette utænkeligt for Lauritzens vedkommende. – Af bekvemmelighedshensyn forkortede vi hans navn til »Lafritz«, der med tiden blev til »Laf«. –

Når det lod sig gøre år efter år at samle alle disse drenge og unge mennesker i hjemmet i Søgade, hvor vi følte os som »børn af huset«, skyldtes det især fru lektor Johanne Lauritzen, der hyggede om os på enestående måde.

Selvom jeg fra mit første år på skolen havde været medlem af Soldaterkorpset, senere som hornblæser i dets orkester, var det dog strygeorkestret og alt hvad det indebar, som jeg mindes med størst glæde og taknemmelighed. Således f. eks. turen til København – såvidt jeg erindrer i efteråret 1906 –

for at overvære en koncert i Odd-Fellow-Palæet af det kgl. Kapel, dirigeret af Johan Svendsen. – Vi hørte bl. a. Beethovens 5. symfoni og oplevede det legendariske samspil mellem kapelmesteren og koncertmesteren – Anton Svendsen – og vi lærte at lægge en dæmper på vor fysiske udfoldelse, at spille piano.

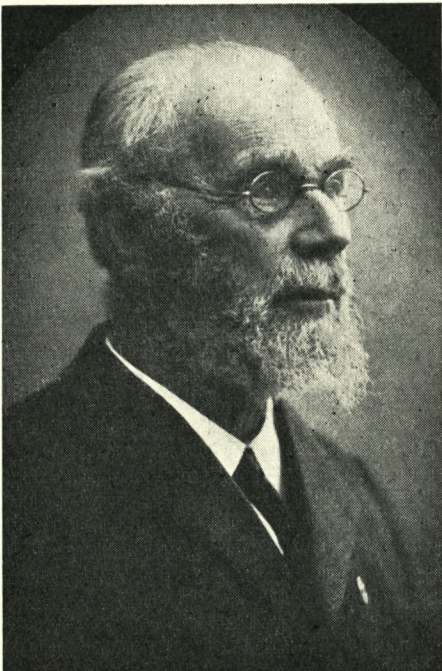
En gang i 1887 begyndte nogle smådrengene at lege soldater under anførsel af Peter Kabell, den senere så kendte, nu afdøde læge i Glumsø, der var blevet elev på Sorø i 1886. Ret snart fik Lauritzen øje på drengenes leg, han var dengang inspektionshavende adjunkt, stærkt interesseret i og aktivt støttende drengene i deres fritidssysler. – Soldaterlegene blev til Soldaterkorpset under Lauritzens overledelse; der blev system og mening i det, uden at han dog tog lysten og ansvaret fra drengene. – En fjerdeklasser (1. G'er) særligt dertil egnet blev valgt til kaptajn for korpset, et musikkorps blev oprettet, og der blev arrangeret heldags- og overnatningsture på de større gårde i omegnen, manøvre- og øvelsesture med kritik efter »slagene«. Trods det at han krævede lydighed og præcision, herskede der det bedste kammeratskab og fornøjeligt samvær i de frie stunder.

Da spejderbevægelsen omkring år 1910 fangede drengenes interesse, og der blev oprettet en afdeling på skolen, var Lauritzen aktivt med fra starten, og man kunne om lørdagen og søndagen møde ham i spejderuniform.

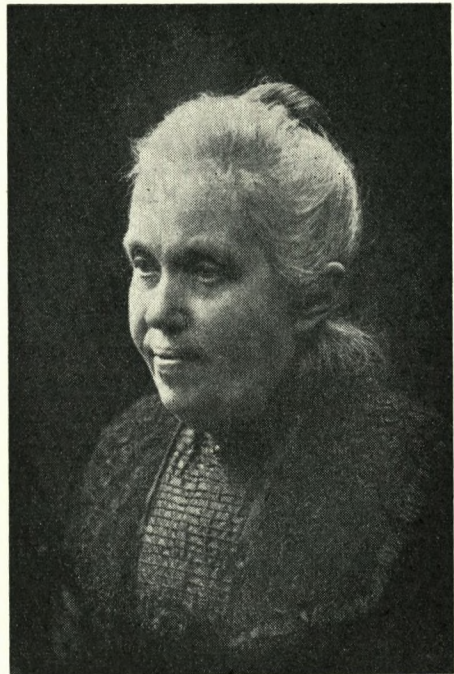
Billedet af denne mand står den dag i dag lyslevende for mig, i matematiktimen ved tavlen, i orkesteret hvor han spillede med som bratschist, i spidsen



*Overlærer C. J. C. Lauritzen
1908*



C. J. C. Lauritzen. 1855-1931



Johanne Lauritzen. 1857-1922

for soldaterkorpset på søndagsturene, på turene ud over engene med jagtbøssen i rem over skulderen, parat til at skyde krager, som leder og instruktør af krigsspillene om vinteren, sidst men ikke mindst som den hyggelige vært i boligen i Søgade, hvor jeg enkelte gange var gæst i de senere år. –

SORANERFROKOSTEN

Da junifrokosten fandt sted efter redaktionens slutning, følger referat først i næste nummer.

Julifrokosten er den 3. juli.



50 års
jubilæum for

FRATERNITAS SORANA

i dagene 20.–22. maj 1969

på BORNHOLM

Det 33. stævne begyndte og afsluttedes med to ualmindelig behagelige sørejser. Og det var en forventningsfuld skare af fratres et sorores, der steg i land i Rønne tirsdag den 20. maj:

Vi kørte til hotel Stammershalde og fik pæne værelser i det nyindrettede anneks.

Deltagerne. *Ægtepar*: Beck, Skagen, Bennetzen, Løgstør, Busch, Munke

Bjergby, Ebbe Christiansen, Herfølge, H. P. D. A. Hansen, Charlottenlund, Jens Juul Sørensen, Hellerup, Olaf Krog-Meyer, Strøby Egede. *Solo* mødte: Tage Christiansen, Virum, Mogens Christophersen, Valby, Poul Glaven, Pedersker, Johannes Gommesen, Søborg, Niels Stampe, Allinge, Karen Trolle, Esbjerg, Hylleborg Voldum, Værløse.

Efter et godt morgenbord, under hvilket *Glaven* bød velkommen, holdtes der andagt af *Mogens Christophersen*. Han citerede og fortolkede åndfuldt Grundtvigs skønne pinsesalme: »I al sin glans nu stråler solen«.

Første udflugt gik til Nordbornholm: Rundkirken Sct. Ols, hvor flere besteg også 2. og 3. stokværk. Forbi Danmarks højest beliggende kirke Ruts kirke, 130 m.o.h., kørte vi til Jons Kapel (de mest mobile begav sig ad over 100 trappetrin helt ned til havet), og vi sluttede med Hammershus.

Om aftenen løb *Poul Glavens foredrag* »40 års lægegerning« af stabelen. Gennem hans skildring – alvor og skæmt i blanding – tegnedes et billede af et rigt og afvekslende liv. Hans ansættelse på Aarhus kommunehospital vurderedes til 147 kr., om måneden + kost og et værelse. Så praksis, 1933, i Løgumkloster (i hele landsbyen fandtes kun ét termometer); 1946–55 i Stokkemarke på Lolland med klasseforskel og lollikernes særlige bud: »Man skal være behagelig«! Fra 1955 Pedersker på Bornholm. I åndelig henseende en glædelig overgang fra Lolland. I ikke få tilfælde har bøn virket bønnehørelse under tilsyneladende håbløse tilstande. *Glaven* har søgt at realisere lægeløftets ord: »Stundom helbrede, oftere lindre,

altid trøste. Det gode foredrag udløste fortjent bifald.

Onsdag den 21. maj:

Waage Becks andagt tog sit udgangspunkt i Joh. Aab. 3,14-22. Gud trænger sig ikke på, men banker på døren hos enhver af os. – Bibelens ord (vers 19): Alle dem, jeg har kær, revser og tugter jeg – skal ikke opfattes som udtryk for straf – men som en appel til nidkærlighed og omvendelse.

Om formiddagen foretog vi en smuk køretur til Østerlars rundkirke. Den er så kendt, at nærmere omtale undlades. Videre til Gudhjem med de mange smukke haver og skønne udsigter; sluttelig til Helligdomsklipperne ved Rø.

Eftermiddagsturen omfattede Rytterknægten, Ekkodalen, kaffe i Mogens Christophersens sommerhus i boderne og klitnaturen ved Dueodde. (Delvis Sydbornholm).

Om aftenen talte *Tage Christiansen*. »Tanker om en ø« hed hans vægtige foredrag. Øriget Bornholm rummer mange fremtidsproblemer. De unge piger tager arbejde andetsteds, mange unge mænd drager ud, og hvad så med jorden? Øen kan ikke leve af turister alene; om andre næringsveje kan bringe nok af indtægter, vides ikke.

Et andet ø-rige er Folkekirken. Ved eksperimental-gudstjenester vil de unge afreagere på moderne musik i stedet for på meninghedssang. Dette kan ikke være rigtigt.

Man kan også tale om den enkeltes lille ø-rige: ensomhedens ø. »Det er, ligesom vi er vokset bort fra noget, men endnu ikke vokset hen til noget« (Knud Sønderby).

Spørgsmålet er, om det velfærdssamfund, vi lever i, er et gode for den enkelte unge. Nogle gemmer sig, andre beruser sig i hash eller beat-musik. Men de, der passer deres uddannelse, vil engang komme til at råde i vort samfund, når »folkevandringstiden« er forbi; vandringen fra land til by er overstået, når forældre-angsten er overvundet, når de forkælede børn har afreageret.

Foredraget, der påhørtes med lydhørhed og lønnedes med klapsalver, gav anledning til en god samtale.

Forskellige breve og telegrammer fra andre fratres indløb.

Særlig indsats, »nye calorier«, var *Waage Becks* interessante redegørelse for lægfolkets indflydelse, givet os, da vi passerede en mindesten for præsten Trandberg, Tage Christiansens ledige oplysninger om rundkirkers og kirkeruiners historie, samt Mogens Christophersens og Poul Glavens lokalkendskab til Bornholm og bornholmernes særlig lynne.

Torsdag den 22. maj:

Soraneren *Niels Stampe*, sognepræst for Allinge-Sandvig, holdt andagt over teksten Matth. 7,7-12: Vi skal flittigt gå frem for Gud og tale med Ham i bøn, flittigt søge Guds ord, få en levende samtale i stand mellem Gud og os; så giver han os sin Hellige Aand, had til synden og kraft til at kæmpe imod den.

Ved *generalforsamlingen* aflagde formanden *Jens Juul* beretning, omtalte at F. S. i år har 50 års jubilæum, idet F. S. stiftedes af en hovedpart af Bibelkredsens medlemmer fra Sorø Aka-

demis skole, efter at disse var flyttet til København. Regnskabet forelagdes af kassereren, Ebbe Christiansen, og udviste det hidtil største overskud, kr. 74.

Som mødesteder for næste år overvejedes Skanderborghus, Unge Hjemsskole og Mols' Bjerge. Sidstnævnte fik majoritet, og man kunne tænke sig at mødes dér 26.-28. maj 1970. H. P. D. A. Hansen tolkede egen og medlemmers påskønnelse af styrelsens arbejde, og Hylleborg Voldum takkede, fordi enkerne ikke blev glemt.

Om eftermiddagen stævnedes vi over Svaneke, en skøn by, Neksø til Paradisbakkerne, beså derefter kirkeruinen i Øster Marie og sluttede af ved Rokkestenen i Rutsker Højlyng - men Rokkestenen var denne gang urokelig. Vor gode vejleder, Tage Christiansen, oplyste, at øen har ca. 48.700 indbyggere, en tilbagegang på ca. 250. Man vil søge at modernisere hotellerne, men vil ikke skabe skyskrabere eller et dansk Mallorca, men bevare Bornholm, dets kyster og dets klipper, som de er.

Vi forlod om aftenen hotellet med stærk påskønnelse af værtsparrets hjælpsomhed og chaufførens fornøjelige førerskab ad sjældent benyttede veje. Efter at have anbragt vor bagage i Bornholmerbåden sluttede vi på festlig vis vort stævne i Rønne præstebolig. Præsteparret og to unge døtre gjorde vort ophold behageligt. Sognepræsten *Jørgen Fabricius* holdt foredrag om »Det kirkelige liv på Bornholm«. Biskop Mynster karakteriserede bornholmerne som et opvakt folkefærd med stor hørelyst, men også med kras overtro.

I årenes løb er talrige frikirker opstået på Bornholm. Alle mulige kirke-

samfund er repræsenteret på den; alene i den lille by Tejn findes syv forskellige gudshuse, i Rønne sytten. I virkeligheden et udtryk for stærkt liv og virke. I »Evangelisk Alliance« mødes otte forskellige kristne kirkesamfund, oftest i fri luft, ellers i Rønne sognekirke, og det, der forener, er stærkere end det, der skiller.

Foredraget fik sit fortjente bifald, og flere grupper diskuterede dets indhold.

Det påfølgende bord bugnede af lærere sager, og ægteparret Nedergaard lod liflig vin udskænke til alle. Formanden udbragte givernes skål, de fulgte os time for time. Vi vil tænke på dem med oprigtig tak, også på andre fraværende venner, der fulgte os i tankerne. Tak til alle, der har gjort dette stævne lødigt og festligt, i særdeleshed til vore værtsfolk, der havde åbnet deres døre for os.

Kl. 23 sejlede båden - alle var glade over endnu et godt stævne, det 33. i vor lange historie, og nogle af os glæder sig sikkert allerede til at mødes næste år i hovedlandet. Deo volente.

Krog -

Et højdepunkt

Paul Nedergaards præste- og sognehistorie

Siden 1949 har pastor Paul Nedergaard (s. '14) udsendt hæfte på hæfte og bind på bind af, hvad han kalder »kirkelig geografi« - en udførlig skildring af landets stifter. Trods handicap i form af sygdom udkommer hæfterne med den største regelmæssighed; hver gang 80 tættrykte sider til den højst rimelige pris: kr. 22,50 - røverkøb for

et lødigt og forståeligt hæfte, mens man tager et lignende beløb for små digtsamlinger på volapyk. Siden foråret 1967 har provst J. Juul Sørensen (s. '15) deltaget i udarbejdelse og korrekturlæsning.

Der arbejdes i øjeblikket på IX bd. (2. halvbind) Ribe stift – det nys udkomne hæfte (11) omtaler Vedersø ved Ulfborg over Holmsland og Holmslands klit samt indleder behandlingen af Sønderjylland. Det berettede danner en treklang: Vedersø er historien om to hver for sig særprægede præster: Fritz Plesner og Kaj Munk, Holmsland og Holmslands klit giver et gribende indblik i den sejge kamp mod havet og skildrer den stærke kristelige vækkelse, mens afsnittet om Sønderjylland fører tæt ind på grænseproblemer (dansk-tysk). Fremstillingen er af høj karat og berettiger disse liniers overskrift.

Selv om Kaj Munck naturligt bliver den alt dominerende, er der dog god grund til nærmere at omtale pastor *Fritz Plesner*, der gennem 36 års virke som præst i Vedersø blev æret og agtet som få andre. Han fødtes 1815, blev student fra Sorø 1834; som ung var han sprudlende vittig og munter; noget før tiden i Vedersø begyndte en religiøs krise, der nåede sit højdepunkt i Vedersø-årene, men som gennem hårde åndelige kampe forvandlede den lidende præst og forlenede ham med en dyb fred, der prægede al hans gerning. Han døde 1892, men mindedes i mange år på egnen. Desværre forbyder pladsen yderligere enkeltheder, men enhver vil have godt af at følge dette menneskes kamp og sejr.

Ud fra den omfangsrige litteratur sø-

ger Paul Nedergaard at belyse digteren, dramatiker, frihedskæmperen og præsten Kaj Munk – brikkerne bliver til en mosaik, fin og værdifuld; stoffet er mesterligt behersket. Flere andre kirkemænd har ydet deres bidrag – og meget tungt vejende er, hvad hans sognebørn fortæller – det viser, at Kaj Munk trods al berømmelse i første række var sine sognebørns præst; med og for sit sogn levede og døde han.

Paul Nedergaard kommer også ind på den nedvurdering, der af en lille kreds har fundet sted efter digterens død; møder og foredrag rundt om i landet, oplæsning af hans værker, disses oplagstal (januar 1969 i alt 923.251) synes dog at vise, at han ikke er en anakronisme eller antikvit.

Læs dette hefte – og erkend, at man i Nedergaards Præste- og Sognehistorie besidder et værk, der i rigdom og lødighed næppe overgås af noget andet.

Poul Schjærff.

Batøkkampen d. 15. maj 1969

Foreningen 29's Fic Fac Fraktion A/S fejrede atter i år sit stadigt tilbagevende 25 års jubilæum ved en spændende turnering i Charlottenlund skov, mellem Herlovianerne og Soranerne.

Banen var i fineste stand efter natens regn, så da banelederen Paul Ammentorp, Herlufsholm, kl. 10.15 kunne støde i fløjten, gik det løs.

Henved 20 aktive kastede sig ud i den spændende dyst, stærkt overvåget af ca. 75 passive deltagere, bl. disse Herlovianersamfundets formand, prof. Fl. Tolstrup. Kun sjældent har Soransk Samfunds formand vist sig ved disse stævner; dog deltog N. V. Boeg flere gange, og han forstod sig på batøk: »Jeg kender spilllets regler«. Det vakte derfor stor glæde, at vor nye formand,

Jonas Bruun, indfandt sig, just som frokosten skulle indtages.

Under frokosten, der nedsvælgedes på kamppladsen, tog Perch-Nielsen ordet og udbragte et leve for Herlufsholm og Sorø. Derefter talte »sandstryger« Schaumburg-Müller, Herlufsholm, for i elegante vendinger at udtrykke glæden over Soransk Samfunds formands tilstedeværelse. Han belønnede Jonas Bruuns interesse ved at forære ham et Herluf Trolle - og et Gøjeslips. Stor applaus.

Efter frokosten gik man over til den spændende finale, der stod mellem Herlovianerne Schaumburg-Müller, Fournais, Suhr samt Soraneren Christian Faber. Desværre lykkedes det ikke for denne sidste at vinde mod overmagten, så Suhr vandt den udsatte pokal.

Efter pokaloverrækkelsen og uddeling af slips til puljevinderne fulgte en tredje runde uden konkurrence, og der blev vist virkelig god batøk uden nervepres, men med tiltagende ømhed i arme og ben.

Perch-Nielsen, '21.

Sorø Akademi's skoles årsskrift 1968-69

I maj udsendtes det hvidomslagede årsskrift med skolens Phønixsegl, og vi orienterer som sædvanlig bladets læsere ved en gennemgang af hovedindholdet.

1968 dimitteredes 72 studenter og 17 realister. Indefor lærerpersonalet er der ikke sket større forandringer. Et stort afsnit optages af fortegnelsen over eleverne; elevtallet er forbavsende konstant; den 1. april 1968 var der 349, ved udgangen af marts 1969 347. Man kan stadig, da forældres eller værges stilling angives, konstatere, at skolens klientel rekrutteres af alle samfundslag i vort land. Det næste afsnit indeholder en oversigt over årets arbejde; (dog findes den tilsvarende oversigt for 3 g og 3 r under »Eksamenspens«

længere henne i hæftet); der gives bl. a. en udførlig beretning om de forskellige sportskampe og turneringer.

Skolebiblioteket rummede den 31. december 1968 74.451 bd. (tilvækst 1968 149 bd.) og 14.886 skoleprogrammer. Til 314 lånere er udlånt 4.201 bd., hvortil kommer 101 bd. fra læsesalen på Blå Gang. En række forlag, ambassader, institutioner og enkeltpersoner har skænket milde gaver, hvoraf særlig bør fremhæves en alsidig og værdifuld samling på 800 bd., testamentarisk gave fra læge Franz Treschow Gulmann (s. '13); samlingen er endnu ikke registreret, men alligevel tilgængelig for udlån (se om dens indhold Sor.-Bl. 1968: 120).

Der er 176 alumner: 43 på ældste afdeling i rektorgården, 33 på yngste afdeling »Vænget« og 20 i hver af de nye alumnats fem huse. En række fripladser, stipendier og bogpræmier er faldet i de dertil kvalificeredes turban.

Det er dog ikke lærdom og slid alt sammen; det ses i afsnittet »Af skolens dagbog«; her omtales også elevrådets virksomhed.

Øg når eksamenstrængslerne er overstået, kan man holde sommerferie efter translokationen og dimissionen den 19. juni.

P. Sch.

Glade bademinder

Sommer var det, i nitten hundrede og seksten, nede på badeanstalten i Akademihaven. Inde under bygningens høje halvtag, der skærmede for det stærke solskær, var realklassedrengene rask ved at smide tøjet. Søens svalende vand lokkede. Ude på broen gik den kære Fatter O.B. i ensom bredskuldret majestæt. Splitternøgen og solbrændt var han. Dog bar han en gammel panamahat med nedbøjet skygge. Fra en lang pibe opsteg en kvalm røg, der førte tanken hen på grillstegte Gedeboller, men tobakkens navn var sikkert: »Melange fra Lange i Slagelse.«

(Fortsættes s. 87).

Sorø Sø

Sorø Sø, det navn mig klinger
som en dæmpet, fjern musik,
som en sang fra stille skove
spejlede sig i dit blik.

Sorø Sø; ved dine strande,
hvor de stolte minder bor,
hørte jeg din bølges brusen
og de glade lærkers kor.

Når i aftendybte stilhed
toned' fjerne klokkers klang,
blev du mig en hellig kirke,
tonerne min aftensang –.
Rusked' stormene min vinge,
Sorø Sø, til dig jeg kom,
hviled' ud mit travle hjerte
ved din tavse helligdom.

Her fra smertens tyste leje
hilser jeg de lyse år,
da min manddoms glade virke
gav mit liv så rige kår!
Gennem rudens glar jeg skimter
aftenhimlens dybe blå –.
Give Gud, at jeg må atter
høre Sorøs klokker slå!

KNUD ALSINGER

*(var, da digtet blev skrevet,
patient på et hospital, 1963.
Han døde 29. marts 1969).*

Ved Sorø kirkes 800-års jubilæum

10. september 1961

Fra klosterkirken ved Sorø sø
nu ringer klokkerne over ø.
De ringer i dag, som de ringed' i går
og har ringet i 800 år ...

Bisp *Absalon* bygged' ved søens bred
det stolte kloster og *kirken* med.
Munkenes bønner og salmers brus
fyldte det mægtige kirkehus.

Men munkenes dage forlængst udrandt,
og Sorø Kloster med tiden forsvandt –
men tæt ved den gamle fratergård
endnu bisp *Absalons* kirke står.

I gravens skjul under højkorets hvælv,
dér ligger i stilheden *Absalon* selv:
vort lands genrejser, som trådte sit spor
så dybt i vor saga med dåd og med ord.

En høvding var han med jernviljens magt,
en frihedskæmper i kirkens dragt.
Han fried' Danmark fra venderens vold:
var kronens støtte og kirkens skjold.

I kirken, som *Absalon* bygged' engang,
nu synger mindet sin tyste sang
om Danmarks skæbne i kamptid og fred,
om livets lyst og forkrænkelighed.

I graven segnede slægt efter slægt:
konger og stormænd, hvis ord havde vægt.
I kirken de hviler bag marmorets pragt
som tavse vidner om dødens magt! ...

Men endnu *Absalons* kirke står,
har stået i 800 år –
og endnu lyder i kirkens rum
det evige livs evangelium.

KNUD ALSINGER
Fhv. sognepræst i Sorø.

– Der var et vist militært snit over hele aflædningssceneriet. Gik det ikke hurtigt nok, tordnede Fatter ude fra broen: »Se så at komme i baljen!« –

Man badede på livet løs og trænede til små og store svømmeprøver. Til slut spilledes vandpolo, og Fatter fulgte veloplagt os alle. – Den dag kaldte han på mig, så misbilligende ned på mig og sagde: »Hør »lelle« ven, du ka'tte springe rigtigt på hovedet i vandet! Men nu skal jeg lære dig det! Gå op på broen der og stå ret!« – Med bange anelser gjorde jeg, som befalet, mens Fatter tog et fast greb bagfra omkring mine ankler, idet han fortsatte: »Når jeg siger »la' falle«, så la'r du dig falle fremover med strakt krop og strakte arme! Resten ska' jeg nok sørge for! Har du forstået det, »lelle« ven?« – Jo, lød det fra den spagfærdige og forventningsfulde! –

Fatter befalede sit »la falle«, og den lelle ven røg i søen, men pladask på maven og kom op med en blodig tud. – Fatter, der morede sig dejligt, sagde lakonisk: »Skvadderhovede!« – – Ak ja, hvad Fatter gør er altid rigtigt. – Jeg blev heller ikke verdensmester i ud-spring. – Men den der springer på benene kommer osse i vandet! –

Aksel Erting (17).

Soraner-skak

På en kostskole er elevernes muligheder for at dyrke deres interesser i fritiden mange og forskelligartede, og alt, hvad der kan skabe sammenhold og bidrage til at udvikle kammeratskabet, fortjener støtte.

Cricket har i over 100 år været spillet på skolen, og gamle elever har betydet meget for denne sportsgren rundt omkring i landet i mange forskellige klubber i de sidste ca. 15 år fortrinsvis i cricketklubben: Soranerne, der på en meget smuk og værdig måde har bygget videre på det grundlag, der blev lagt i skoletiden, og givet gamle elever mulig-

hed for at dyrke netop deres specielle fritidsinteresse indenfor ægte soranske rammer.

Fodbold har ikke været dyrket så længe som cricket, men også indenfor denne sportsgren har der i mange år været et meget værdifuldt samarbejde mellem skolens elever og gamle soranere med indbyrdes kampe. Soldaterkorpsets afløser, terrænsporforeningen, har også et årligt løb med tidligere medlemmer, og nu er der ved at vokse et nyt skud frem på stammen, idet adjunkt Peter Ove Jensen (stud. 58), der selv er en dygtig skakspiller, i vinteren 1965–66 begyndte at spille skak med drengene på »Vænget«, og deres interesse var så stor, at skolen i 1967 deltog med et 6 mandshold i gymnasie-turneringen. Vi blev desværre slået i første runde af Mariibo – – der senere på året blev Danmarksmester! Men et hold på 10 mand fra realafdelingen blev Sjællandsmester i landsturneringen for skoleskak. I 1968 nåede gymnasieholdet til semifinalen, hvor det tabte til Efterslægten, og også i 1969 nåede begge hold pæne resultater.

Desuden spilles der 1 eller 2 gange med Herlufsholm hvert år med 4 realafdelings elever og 4 gymnasiaster, og vi har endnu ikke tabt i disse kampe.

Hver vinter spilles der en aften om ugen på akademiets bibliotek, hvor P. O. Jensen og vægteren, slotsbetjent Falborg, underviser og spiller simultanskak og lynskak med deltagerne og analyserer forskellige spillepartier. Interessen er stor blandt skolens elever, og skolens skakklub disponerer nu over 7 sæt skakbrikker og låner ure, der koster 60 kr. pr. stk. af Sorø skakklub, når der skal spilles lynturneringer på skolen eller udfordringsturneringer.

Der er et udmærket samarbejde med Sorø skakklub, og for tiden deltager 10 af skolens elever i den lokale byturnering, og 4 mand spiller med på byklubbens skakhold i 3. division (= halvdelen af holdet), og desuden del-

tager mange af eleverne i Dansk Skak Unions turneringer.

Denne artikels formål er ikke at skaffe penge til yderligere udbygning af akademiets skakklub, men at gøre gamlesoranerskaks spillere opmærksomme på, at her er et område, hvor der kan bygges videre på det gode kammeratskab, der skabes i skoletiden mellem jævnaldrende, og som kan uddybes ved at dyrke fælles interesser indenfor Soransk Samfunds rammer.

En skakturnering mellem gamle og nuværende soranere er da en mulighed, der kunne forsøges, og hvem ved, hvad det kan føre til, når vi ser, hvad der er kommet ud af de mange årlige cricketkampe?

En skakklub for gamle soranere med en månedlig spilleaften fx i København kan meget vel vise sig at være en værdifuld nyskabelse inden for Soransk Samfund. *Hvem tager initiativet?*

Ranvig.

Soraner-cricket

Juni 1969

1.

Det går som bekendt op og ned her i livet – og hvorfor skulle soransk cricket være en undtagelse? Vil man ikke undertrykke kendsgerninger og heller ikke fremkomme med florumvunden snak, nødsages man til at erkende, at SORANERNE i 1969 endnu meget lidt har kunnet trække sig tilbage til brusebadet og den 3. halvleg som det bedste hold på banen! Men vi kan vist ikke engang stoppe ved denne triste konstatering, men må – lidt modstræbende – referere kort:

1. *holdet* har jo i de seneste år været udsat for svære åreladninger; af det gamle kendte og af mange 1. div. hold også lidt frygtede soranerhold er der vel efterhånden nu kun uopslidelige Sidney Nørgård og kringlecutteren Hans Rasmusen tilbage. Det har skortet på anvendelige fornyelser, nogle få har der lykkeligvis været, men ikke nok til at fylde alle hullerne efter de gamle stjerner. I år gælder det kun én ting – at kæmpe for at bevare en plads i divisionen – så blæser vi på, om vi bliver holdet, der lukker ledet i den fornemste række. For til næste år kan vi regne med igen at have Per Nørgård hjemme fra England i sit livs form og med at gense åbningsgærdet Allan Bloom, der har måttet rejse til Indien for sit firma – og så er vi med igen!

Svanholm slugte vort bedste hold råt, det blev efter sigende til 20 p. i 1. halvleg og til 109 i anden (Frank P. 58 n.o.!) og halvlægnsnederlag var uundgåeligt. *Slagelse* kunne vi heller ikke klare, koncentration var der nok af i en halvleg på ca. 4 timer (!), men det er jo ikke nok at stå derinde, og vore 93 p. (Sidney Nørgård 31!) havde *Slagelse* let ved at passere.

2.

SORANER II har også været en del handicappet ved at måtte undvære nogle af holdets støtter til opgørene mod KB I (pokal), der fik sin hævn for et gammelt nederlag. KB 109 + 15 var mere end vore 63 + 30, men en glædelig overraskelse var det at se Pierre Spengel foran gærdet (han er jo også keeper!), hvor han som åbningsgærde

frygtløst spillede KB'ernes kendte bowlere og fik 29 p. for det.

2. holdets første turneringskamp var mod Frem I, der mødte med en tidlige »næsten-test-bowler« fra Trinidad. Han var god og startede så stærkt, at vort 5. gærde måtte ind til en tavle, der sagde, at 3 Soraner-gærder var ude for o.p.! Lidt blev der rettet på det, men vi kunne kun score 69 p. mod Frem over 200 p., og af dem skyldtes de 53 p. John Jørgensen og Jørgen Arnsbjerg!

3.

SORANER III? Når vort stakkels spilleudvalg ellers blander kortene godt og navnlig meget længe, så opstår der lejlighedsvis et besynderligt hold, der kalder sig *SORANER III*. Ifølge nok tvivlsomme kilder skal Georg Olsen have båret holdet igennem i en kamp mod Ringsted III (34 + 74). De lokale var meget begejstret for en knivskarp lukning af anfører John Jørgensen, som de mente, var det bedste cricket, der blev vist ved den lejlighed.

Arns.

Dødsfald

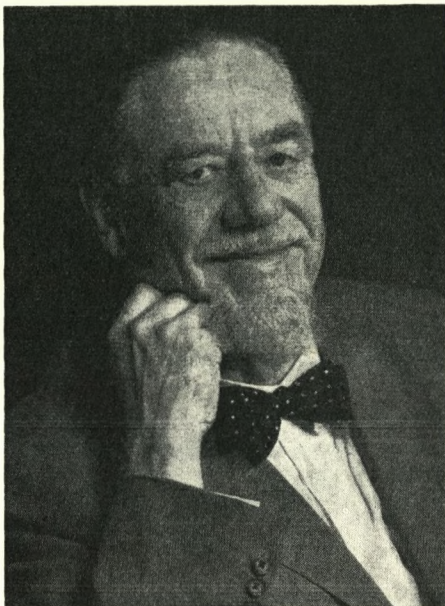
Fhv. gårdejer Svend Wiboltt

* 5. maj 1897 – † 5. maj 1969.

Fhv. gdr. Svend Wiboltt døde på sin 72 års fødselsdag den 5. maj. Han stammede fra Middelfart, hvor faderen P. V. Julius Wiboltt 1862–1915, realeks. Sorø 1879, var købmand. Han havde to brødre, der også var soranere: Aage Chr. Wiboltt, f. 1894, realeks. 1912, og Axel Georg Wiboltt, f. 1895, på Sorø 1907–12.

Svend Wiboltt gik på Sorø 1909–10, han var i USA 1927, men vendte hjem

på grund af svagelighed og ejede en del år, indtil 1944, gården Bakkely i Lyngø, Frederiksborg amt. Sine sidste år var han bosat i Fredensborg.



Direktør Eigel Juel Wiboltt

* 6. august 1896 – † 20. maj 1969.

Endnu et medlem af den vidt udbredte og til Sorø stærkt knyttede Wiboltt-slægt er gået bort. Den 20. maj døde direktør Eigel Juel Wiboltt. Han fødtes i Nakskov som søn af direktør Alfred Wiboltt, 1863–1946, r.' Sorø 1880, og hustru Asta, f. Gottschalck, død 1941. Eigel Juel Wiboltt kom på Sorø 1909 og tog realeksamen 1913. Efter handelsuddannelse i Næstved, i faderens firma og i Det alm. Handelskompagni ønskede han at blive sin egen herre, hvorfor han 1919 etablerede en en-gros virksomhed i London. Efter hjemkomsten fik han ansættelse i Falcks Redningskorps, fra 1926 som underdirektør. Men hans ønske om selvstændigt virke førte til, at han blev medopretter af De danske Zone-Brandvagter; dette blev fra 1930 til Zone-Redningskorpset, hvor han blev direktør, en ofte hård konkurrent

til Falck. Senere fandt de to redningskorps dog frem til et samarbejde: Falck & Zonen.

Mangfoldige andre ideer realiserede Wibolt; særlig bør nævnes oprettelsen af Flyveambulance-tjenesten 1939; denne kunne yde hjælp til folk på de danske småøer – og institutionen vakte stor opmærksomhed også uden for landets grænser.

Dette betydelige virke vidner om en selvstændig, idérig og markant personlighed. Og endnu et: Hans kærlighed til og interesse for det soranske var usvækket gennem årene og gav sig et smukt udslag, idet han ved årsfesten den 23. oktober 1963 i anledning af sit 50 års realistjubilæum skænkede Soransk Samfund 10.000 kr. i obligationer; på omslaget stod: Som en tak til vor gamle skole. Og m. h. t. til anvendelsen stilledes Samfundets ganske frit (se Sor.-Bl. 1963: 106–107).

Dansk samfundsliv vil mindes ham for hans betydelige indsats, og soranerne vil længe huske en god kammerat.

P. Sch.

(Enkeltheder kan studeres i det smukke skrift »De danske Redningskorps gennem 60 År«, anmeldt i Sor.-Bl. 1968: 83 af A. Kann Rasmussen).

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i juli:

2. Major *Kaj T. G. Nielsen* (f. 1894), 906 Oney Drive, St. Antonio, Texas 78218, USA.
4. Direktør cand. pharm. *Poul Anker Gjerløff* (f. 1919), Søbakken 26, 2920 Charlottenlund.
6. Proprietær *Kaj Karl Ørnstrup* (f. 1899), Oldengaarden pr. 4173 Fjenneslev.
7. Civildommer *Poul M. R. Hallenberg* (f. 1909), Neder Hornbæk pr. 8900 Randers.

8. Grosserer *R. E. Brincker* (f. 1889), Juliusvej 7, 2820 Gentofte.
12. Forstassistent *Klaus Vilh. Heilmann* (f. 1919), Seksgårde skole pr. 3630 Jægerspris.
12. Landsretssagfører *Hans Jørgen Langkjær* (f. 1919), Skjalm Hvidesvej 15, 4180 Sorø.
15. *Lauritz Andr. Fr. Alb. Jensen* (f. 1879), IV' 1898.
22. Ingeniør *Ove Damgaard Nielsen* (f. 1919), Aabrinken 17, 2830 Virum.
23. *Caspar Sofus Jørgensen* (f. 1874); på Sorø 1886–91, pr. '91.
23. Sognepræst *Immanuel L. Christensen* (f. 1899), Christen Bergs Allé 3, 2500 Valby.
27. Pastor *Jakob Edvard Krarup* (f. 1919), Østerbrogade 78, 2100 København Ø.
27. Amanuensis (Københavns Universitet) *Jørgen Erik Pedersen* (f. 1919), Birkede, 4130 Viby, Sjælland.
28. Dr. phil., ing. *Knud Karl Vibe Estrup* (f. 1884), Ermelundsvej 116, 2820 Gentofte.
28. *Svend Aage Fischer* (f. 1884), Pernillevej 8, 8240 Risskov.
28. *Vald. Chr. Opffer* (f. 1884); på Sorø 1898–00.
28. *Ludvig Johs. Gørling* (f. 1889), 127 Hick Street, Brooklyn 1, USA.
28. Redaktør *Stig Jensen* (f. 1894), Gl. Skovridergaard, Grønholtegaard pr. 4140 Borup.
28. Sekretariatschef *N. E. Borch-Jacobsen* (f. 1919), 14 rue du Faubourg, de Pierre, Strassbourg, France.
30. *Poul Nonnestad Møller* (f. 1889); på Sorø 1900–01.
30. Sagfører, cand. jur. *Hakon Lundgaard* (f. 1909), Bryggervænget 3, 4400 Kalundborg.
31. *Hans Mølmark* (f. 1909), C. F. Richsvej 99 A, 2000 København F.
31. *Georg Eyvind Nielsen* (f. 1919), Dalføret 13, 2300 København C.

Professor, dr. phil. & theol. *Johannes Pedersen* (s. '02), der siden 1963 (efter

Niels Bohr) har været præsident i Videnskaberne Selskab, trak sig på Selskabets sidste møde i denne sæson tilbage (fra 1. oktober 1969); han afløses af den verdensberømte astronom, professor, dr. phil. Bengt Strömgreen.

Direktør *Ove Mourier* (r. '29) er fra 1. maj 1969 udnævnt til ridder af Dannebrogordenen.

Så ved vi det!

I sin beretning på Danske Gymnasieelevråds Sammenslutnings Elevrigsdag (16/2) konstaterede formanden, at elevrådene rundt om på landets gymnasier har sluttet op bag arbejdet.

Yderligere kritiseredes gymnasiets målsætning, som den er udtrykt i gymnasieloven og den røde betænkning: *Begrebet »almendannelse« har ingen jordforbindelse i dag* – derfor bør en revision af målsætning og struktur snart finde sted.

Manfred W. Hammerichs (m. '26) melodi til Karl Lindqvists digt »Sang om glæden« (omtalt Sor.-Bl. 1969: 46) anvendes mere og mere rundt om i landet. – Til sin datters bryllup den 3. maj i Sorø kirke førte komponisten sin datter op til tonerne af en march, han havde komponeret til lejligheden. Den var meget sindrigt affattet, bygget over 36 takter, svarende til de 72 skridt fra kirkedøren til koret. En taktfuld og taktfast march. De nygifte forlod kirken til en march, *Manfred W. Hammerich* havde skrevet til sin søns bryllup 1965.

Sport:

Kostskolernes pokalturnering i fodbold er nu færdigspillet med Sorø Akademis skole som en klar vinder med maksimumpoints. Stenhus blev overraskende nr. 2 ved at slå Haslev 10-1 i den sidste kamp og således fik andenpladsen i kraft af bedre målscore end Rungsted. Herlufsholm, der i de sidste to år har besat jumbopladsen, slap væk

fra denne lidt kedelige placering ved at slå Birkerød i bundopgøret med 8-3.

Slutstillingen blev, efter at alle hold har spillet fem kampe:

Sorø 10 p., 33-5, Stenhus 7 p., 16-12, Rungsted 7 p., 17-14, Herlufsholm 4 p., 15-19, Haslev 2 p., 9-27, Birkerød 0 p., 8-21.

Tilbage er pokaloverrækkelsen til Sorø Akademi. Det sker ved den lille translokation på skolen den 15. juni.

Oldebarnet planter store træer:

Der blev den 16. maj plantet store træer i Carlsbergs have ind mod tappehallen. – Det var brygger Jacobsens oldebarn, hortonom *Niels Hvass* (s. '1959), der stod for plantningen. – Han leder firmaet Sitas, der har som speciale at plante meget store træer.

Den evindelige malle:

Nogle akademielever har i sivene ved Sorø sø fundet en død fisk, som lektor P. F. Truelsen har konstateret er en malle. Han udtaler til »Dagbladet« den 17. april: Man må ingenlunde tro, at der ellers findes maller i Sorø sø; den fundne er antagelig en af de maller, et københavnsk blad for nogle år siden hentede i Sverige og lod udsætte i Sorø sø.

Man har ment, at munkene ved Sorø kloster har indført mallen i Sorø; dette fortæller Sophus Bauditz i sin hyggelige novelle »Hvordan Mallen kom i Sorø Sø«, dette er ikke rigtigt. For 7000 år siden var Østersøen en indsø med ferskvand, og her levede mallen. Da der skete en gennemstrømning af saltvand, trak mallen sig tilbage til søerne i Danmark og Sverige, således kom den til Sorø sø, og i Sveriges søer findes den endnu.

Den 1. maj havde firmaet H. P. Christensens købmandsforretning i Stenlille 100 års jubilæum; siden 1897 har den været i familien Christensens eje – den nuværende ejer er tredje generation.

Forretningen er i rivende udvikling, fuldt moderniseret og omfatter handel med trælast, kolonial og bygningsartikler. Firmaets indehaver *Børge Wadum* (r. '31) blev efter en solid handelsuddannelse herhjemme og i udlandet 1939 disponent i faderens forretning, 1943 blev han medejer, 1963 overtog han for egen regning virksomheden. Foruden at passe sin egen forretning, er købmand Wadum sognerådsformand og bestrider tillige flere andre offentlige hverv. Under krigen deltog han i modstandsbevægelsen og var i 1946 med til at starte det frivillige hjemmeværn.

Gert Jensen (s. '41) er med virkning fra 1. september 1969 udnævnt til reservelæge ved røntgenafdelingen på Aarhus Kommunehospital.

Claus Nørby (r. '56), som er tilknyttet Stora Teatern i Göteborg, har fået det danske kulturministeriums stipendium på 4000 kr. som anerkendelse for hans indsats ved dansk og tysk TV samt for tolkningen af rollen som Figaro i Göteborgopsætningen af »Barberen i Sevilla«.

Arkitekt *Conny Krage* (1913) fortsatte efter skolegangen på Sorø på Hesselager kostskole, tog 1925 konstruktørekamen, gennemgik Kunstakademiets arkitektskole 1926-27, etablerede egen arkitektvirksomhed i København 1930-36, derefter på Island 1936-37; endvidere 15 år ved forsvarrets bygningstjeneste; siden 1963 kendt for sine Alpinahuse, der ikke er seriefremstillede typehuse, men opføres på bestilling, især løsende problemer med skrånede grunde eller naturgrunde. Taget rager langt ud og afgiver beskyttelse mod byger. Huse af denne art kan naturligvis også opføres på fladt terræn. Indvendig findes alle bekvemmeligheder og raffinementer, så Alpina-husene må derfor ganske naturligt ligge i en ret høj prisklasse.

Præsteafsked:

Ved kgl. resolution af 2. juni 1969 er der meddelt sognepræst ved Timotheus Kirke i København *Immanuel Lindgren Christensen* (s. '18), efter derom indgivet ansøgning afsked i nåde og med pension fra den 31. juli 1969 at regne.

Pastor Imm. L. Christensen har sin rod i Indre Mission, hvor faderen virkede som indremissionær. Han tog teologisk embedseksamen i 1925 og virkede derefter to år som KFUM-sekretær i Hellerup, hvorfra han kom til Næsborg. I 1936 blev han sognepræst i Skibsted, og siden 1947 har han været sognepræst ved Timotheuskirken i Valby. I Himmerland var han formand for IM-kredsen og for DMS's kredsforbund. I København har han en årrække været næstformand for DMS's fællesudvalg.

Vor Tid:

Religionen er afløst af tekniken, moralen af psykologien (og biologien), kulturen af sporten, og Gud er afløst af - ja ikke af noget.

(*Søren Holm*).

Første reservelæge ved fysiurgisk afdeling på Københavns amtssygehus i Glostrup, den 46-årige *Kjeld Thorseth* (s. '41), er fra omkr. 1. august blevet overlæge ved en tilsvarende nyoprettede afdeling på Roskilde sygehus.

SORANERBLADET: REDAKTION

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor P. Schjærrt
Tlf. 86 38 32 (ansvarshavende) og Algade 70, Vordingborg, overbibliotekar C. G. Elberling (ulønnet medarbejder). Tlf. 511 (subs. 638).

SORANSK SAMFUND

Kasserer: Civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10, 2860 Søborg
Tlf. 69 11 44, giro 1710

EKSPEDITION:

Høje Gladsaxe torv 2, 2860 Søborg.
Direktør N. E. Løgstrup. Tlf. 69 36 83.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København

SOLMULD

Forbedrer jorden og giver en endnu smukkere have

Bland Deres plantejord med SOLMULD eller dyrk direkte i SOLMULD — et udsøgt jordforbedringsmiddel fra svenske højmoser. SOLMULD er den bedste havenyhed i flere år. SOLMULD er næringsberiget og er ideel til al plantning, til jordforbedring, til topdressing og til overflade dækning mod tørke og ukrudt. Også når De anlægger græsplæne sikrer SOLMULD Dem et langt bedre resultat.

SOLMULD fås trykpakket i 80 l. (med håndtag) og 180 l. plastsække.

Hasselfors Broks A.B. Sverige

Danmark: Høje Gladsaxe Torv 2 . 2860 Søborg . Telefon (01) 69 23 04

HR FULDMÆGTIG
LOUIS VICTOR A MATHIESEN
VESTERBROGADEN 208-3 TV
79 KØBENHAVN V

BANKEN

for Sorø og Omegn

FILIAL AF
PRIVATBANKEN
I KJØBENHAVN A/S



Advokat
HARALD QVIST
Landsretssagfører
Mødeberettiget for Højesteret
Frederiksberggade 25
(01) 12 32 64
Lrs. G. Tage Niensens efft.

SVEGÅRDS BOGHANDEL SORØ

TELEFON (03) 63 00 27
POSTKONTO 7163

Sorø Akademi i Skovdistrikt

Telf. (03) 63 01 25



Har De kakkelloven, har vi brændet

Mogens Krog-Meyer
Højesteretssagfører

Gothersgade 109, K.
Minerva 5800

HOTEL

POSTGAARDEN, SORØ

(03) 63 22 22

1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

AUG. BORGEN assurance (WINTERTHUR)

Gamle Soranere tilbydes nu en
gratis, uforbindende forsikringsrevision

Overenskomst med **Dansk Ingeniørforening**
og **Lægernes Forsikringsforening**

Alle forsikringer - Studieforsikring
assurandør **JON TRUELSEN**
Bakkesvinget 2 — 2880 Bagsværd
(01) 98 35 22 (bedst 9-12)

Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt Nova Slagloddepulver - Nova Svejsepulver

De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes på værksteder,
garager og fabrikker overalt i Danmark.
Forlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres handlende

VISSINGGAARD LABORATORIUM

Vissinggaard pr. Brødstrup . Telf. (05) 75 14 14

